

ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพ
ระหว่งประเทศ
(องค์การมหาชน)

งานศิลปหัตถกรรมประเภท เครื่องปั้นจิ๋ว

เครื่องปั้นจิ๋วแสดงการเล่นพื้นบ้าน

เครื่องปั้นจิ๋วแสดงการเล่นพื้นบ้าน : เดินกะลา

เครื่องปั้นจิ๋ว งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาไทย จาก
ก้อนดินเหนียว ถูกนำมาปั้นจำลองสัดส่วนให้มีขนาดเล็กกลง
แต่งเติมสีสันทัดงดงาม และสมจริง ต้อใช้ทักษะความชำนาญ
ความประณีตละเอียดอ่อน และจินตนาการของช่างผู้ปั้น
รังสรรค์ออกมาเป็นชิ้นงานงดงาม การแสดงออกบนใบหน้า
สามารถสื่ออารมณ์ เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวความเป็นไทย
ทั้งวิถีชีวิต วัฒนธรรม และประเพณีไทยต่าง ๆ เช่น การละ
เล่น ของไทย วงมโหรีปี่พาทย์ เป็นต้น เครื่องปั้นจิ๋วเป็นอีก
หนึ่งภูมิปัญญาไทยที่ถูกพัฒนาขึ้นจากของเล่นในวัง จนกลาย
เป็นส่วนหนึ่งของความเป็นไทยที่บ่งบอกถึงคุณค่าของศิลป
วัฒนธรรมไทยได้เป็นอย่างดี

เครื่องปั้นจิ๋วแสดงวิถีชีวิตพื้นบ้าน

เครื่องปั้นจิ๋วแสดงวิถีชีวิตพื้นบ้าน

เอกลักษณ์ที่สะท้อนภูมิปัญญา และทักษะเชิงช่าง

เครื่องปั้นจิ๋วเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงคุณค่าของความเป็นไทย ทั้งในเรื่องของวัฒนธรรม ประเพณี ความเป็นอยู่ การแต่งกาย และการละเล่นพื้นบ้าน เป็นงานหัตถกรรมที่คนไทยทำขึ้นเพื่อเลียนแบบกิจกรรมการละเล่นของคนไทยสมัยโบราณ

เอกลักษณ์ของเครื่องปั้นจิ๋ว โดดเด่นที่การใช้กรรมวิธีแบบดั้งเดิม โดยการนำดินจากท้องถิ่นมากรองให้สะอาด จนได้เนื้อดินเนียนละเอียดแล้วนำไปปั้นขึ้นเป็นรูปร่าง แสดงอิริยาบถต่าง ๆ เลียนแบบวิถีชีวิตไทย จำลองเป็นขนาดย่อส่วน ใช้ปลายมีดกรีดลงบนดินปั้นเพื่อตกแต่งสีหน้าท่าทาง สิ่งสำคัญคือการปั้นตุ๊กตาโดยสัดส่วนจะต้องเหมาะสม ไม่ผิดเพี้ยน ทั้งการแสดงออกบนใบหน้าจะต้องสื่ออารมณ์ได้อย่างธรรมชาติ แล้วนำไปเผาให้สุกเป็นสีอิฐ แต่เดิมการตกแต่งตุ๊กตาจะใช้สีน้ำมัน แต่ปัจจุบันเปลี่ยนมาใช้สีอะคริลิก เพื่อให้เกิดความนุ่มนวล สวยงาม และกลมกลืนเหมือนจริงยิ่งขึ้น เทคนิคสำคัญอยู่ที่ฝีมือของช่างปั้นที่จะต้องใช้ความประณีต บรรจงในการรังสรรค์ผลงาน เนื่องจากชิ้นงานแต่ละชิ้นนั้นมีขนาดเล็ก และละเอียด งานบางชิ้นจึงอาจจะต้องใช้ระยะเวลาในการปั้นที่นาน

เครื่องปั้นจิ๋วแบ่งได้ 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก มีขนาดประมาณ 1 เซนติเมตร ขนาดกลาง มีขนาดประมาณ 3 เซนติเมตร และขนาดใหญ่ มีขนาดประมาณ 4 เซนติเมตร นิยมปั้นเป็นรูปผู้ใหญ่ และเด็ก กำลังนั่งและคลาน ทำนั่งเอน นอนคว่ำ ตะแคง คูกเข่า ส่วนเด็กเล็กนั้นเมื่อปั้นจะต้องมีทรงผมเปีย ผมแกละ และผมจุก แม้ว่าการปั้นเครื่องปั้นจิ๋วจะมีขนาดที่แตกต่างกันไป แต่ในการเก็บรายละเอียดทั้งใบหน้า เสื้อผ้า ทรงผม จะต้องใช้ความประณีต และพิถีพิถัน อยู่ในมาตรฐานเดียวกันทุกชิ้นงาน ผลงานแต่ละชุดถูกออกแบบในหลากหลายเรื่องราว เช่น เรือนแพ ฟุ้งนา กับข้าวกับปลา ตลาดน้ำ ตักบาตร งูกินหางรีรีข้าวสาร และอื่น ๆ อีกมากมาย

ความเป็นมาของเครื่องปั้นจิว

การปั้นตุ๊กตาจากดินเหนียวเป็นรูปต่าง ๆ เกิดขึ้นในประเทศไทยมายาวนาน ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ต่อเนื่องมาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ตุ๊กตาแต่ละแบบมีความแตกต่างกันทั้งด้านความเชื่อและการใช้งาน ในสมัยโบราณมีความเชื่อเกี่ยวกับตุ๊กตาว่า ให้นำตุ๊กตาใส่ไปในโลงพร้อมกับผู้ตายถือเป็นการอุทิศให้ผู้ตายนำไปใช้กายภาคหน้า ดังนั้นการปั้นตุ๊กตาดินเผาในยุคก่อนประวัติศาสตร์จึงปั้นขึ้นเพื่อใช้เป็นรูปเคารพ ใช้เป็นตุ๊กตาโชคกลาง และนำไปใช้ในพิธีกรรมเป็นส่วนใหญ่

ต่อมามีการค้นพบตุ๊กตาดินเผาในสมัยทวารวดี เนื่องจากในสมัยทวารวดียุคแรกได้รับอิทธิพลมาจากอินเดียจึงทำให้ตุ๊กตาสถาปัตยกรรมนั้นมีรูปร่างหน้าตาคล้ายศิลปะแบบอมราวดีของอินเดีย พุทธศตวรรษที่ 12 – 16 พบตุ๊กตาดินเผาที่เมืองอู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นศิระษะผู้หญิงม้วนผมสูงกลางกระหม่อม มีเกี้ยวรัดผม ตุ๊กตาดินเผาที่น่าสนใจในสมัยทวารวดีได้แก่ ตุ๊กตาปั้นด้วยดินเผาสีแดง ทำเป็นรูปคนงูสิง ตัวคนเป็นผู้ชายมัดมวยผมไว้กลางศิระษะ นุ่งผ้าผืนเดียว มีลิงตัวน้อย ๆ อยู่ทีปลายเท้าสันนิษฐานว่าตุ๊กตาชนิดนี้อาจจะใช้เป็นของเล่นสำหรับเด็ก หรือใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา

การปั้นตุ๊กตาขนาดเล็กเป็นรูปลักษณะต่างๆ เป็นส่วนหนึ่งจากอิทธิพลที่มาจากตุ๊กตาเสียบบาลสมัยสุโขทัย

ลักษณะตุ๊กตาเทียนบริวารที่มีไว้ในศาลพระภูมิตามความเชื่อที่มีมาตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์

หลังจากนั้นตุ๊กตาดินเผายังคงมีปรากฏตามวิถีชีวิตและความเชื่อของผู้คนยุคนั้น ๆ เช่น ตุ๊กตาเสียบบาลสมัยสุโขทัย ปั้นขึ้นตามความเชื่อเพื่อเป็นสิ่งปัดเป่ารับอันตรายแทนผู้ที่เจ็บป่วย หรือผู้หญิงที่กำลังจะคลอดบุตร หรือตุ๊กตาล้มลุก ปั้นขึ้นเพื่อนำไปเป็นของเล่นของเด็ก ตุ๊กตาเจ้าพราหมณ์ ทำเพื่อนำไปแกะบนตั้งบูชาศาลเทพารักษ์ เป็นต้น สมัยสุโขทัยเป็นสมัยที่เฟื่องฟูในเรื่องเครื่องเคลือบดินเผาสังคโลกจึงทำให้ตุ๊กตาดินเผาในสมัยสุโขทัยมีความงดงาม คู่มือชีวิตชีวาเป็นพิเศษ

สมัยอยุธยาตุ๊กตาดินเผาส่วนใหญ่รับอิทธิพลมาจากสมัยสุโขทัย เช่น ตุ๊กตาเสียบบาล และตุ๊กตารูปสัตว์ต่าง ๆ ที่มีความใกล้ชิดกับคน เช่น สุนัข แมว ไก่ เต่า แต่เพิ่มเติมด้านความประณีต เช่น การลงรายละเอียดที่ทรงผมให้เหมือนกับผู้คนในสมัยอยุธยา

สมัยรัตนโกสินทร์ ชาวไทยนับถือผีบ้าน ผีบรรพบุรุษ และผีพระภูมิ ทุกบ้านจึงมีศาลพระภูมิตั้งไว้ในบริเวณบ้าน มีการกราบไหว้บูชาและนำเครื่องเซ่นต่าง ๆ ไปถวาย เช่น อาหาร เครื่องดื่ม และตุ๊กตารูปต่าง ๆ เทียมยศ เทียมศักดิ์ เทียมบริวาร นอกจากเรื่องราวของความเชื่อแล้ว ยังมีการประดิษฐ์ตุ๊กตาดินเผาขึ้น เพื่อเป็นของเล่น มีทั้งตุ๊กตาผู้หญิง และตุ๊กตาผู้ชาย ระบายสีเสื้อผ้า และสีผม เป็นผมทรงดอกกระพุ่ม ทรงผมรองทรง หรือทรงผมตีโปรงเหมือนทรงผมของผู้หญิงญี่ปุ่น มีขนาดเล็กจิ๋ว บางตัวมีขนาดเล็กเท่าไม้ขีดไฟ เป็นที่ถูกใจของชาววังในสมัยนั้นมาก มักนิยมซื้อสะสม หรือนำไปประดับตกแต่งบ้านเรือน

ตุ๊กตาปั้นดินเหนียว

เครื่องปั้นจิวที่ปั้นจากดินญี่ปุ่นเป็นส่วนหนึ่ง จากการพัฒนาของเครื่องปั้นจิว

การพัฒนาของเครื่องปั้นจิว

งานหัตถกรรมเครื่องปั้นสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นรูปร่างนั้นนับเป็นความสามารถของคนไทยที่มีมาแต่โบราณ วัสดุที่ใช้ในการปั้น ล้วนแล้วแต่เป็นวัสดุที่ทำได้ตามธรรมชาติใกล้ตัว หรือมีอยู่ในท้องถิ่น เช่น ดินเหนียว ซึ่งการปั้นจะแบ่งเป็น การปั้นแบบนูนต่ำ การปั้นแบบนูนสูง การปั้นแบบลอยตัว หรือรูปทรงอิสระ นิยมนำปั้นสำหรับเป็นของเล่น หรือปั้นเพื่อใช้บูชาตามความเชื่อ ใช้ประกอบพิธีต่าง ๆ เมื่อนำดินเหนียวมาปั้นได้รูปทรงที่ต้องการแล้วจากนั้นจะปล่อยให้แห้งและตกแต่งสีสันทันด้วยสีจากธรรมชาติ ต่อมาจึงได้มีการพัฒนาโดยการนำดินเหนียวมาปั้นเป็นรูปทรงต่าง ๆ แล้วเผาด้วยความร้อนสูง จากนั้นจึงนำมาตกแต่งด้วยสี งานที่ได้นั้นจะมีความแข็งแรง และคงทนกว่าการปั้นดินแบบทั่วไป สามารถเก็บไว้ได้นาน

วิวัฒนาการด้านการปั้นดินของไทยนั้นได้รับอิทธิพลมาจากต่างประเทศ เช่น จีน อินเดีย ยุโรป เป็นต้น จึงได้มีการนำดินขาวมาผสมกับน้ำยาสารเคมีตามธรรมชาติ และนำไปเผาด้วยความร้อนสูง จะทำให้ได้ชิ้นงานที่มีความแข็งแรง และมีความมันวาว

จากนั้นได้มีการพัฒนานำดินญี่ปุ่นเข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทยเมื่อประมาณ 30 กว่าปีที่ผ่านมา ด้วยคุณสมบัติของดินญี่ปุ่นที่สามารถสร้างสรรค์ชิ้นงานได้มีความประณีตสวยงาม สามารถผสมสีได้หลากหลายชนิด ไม่แห้งง่าย ได้ความพลิ้วไหว สมจริง ไม่แตกหักง่าย และสามารถนำมาปั้นเป็นชิ้นงานได้หลากหลายรูปแบบ เนื้อดินนั้นจะมีความละเอียด สามารถเก็บไว้ได้นาน มด มอด หรือแมลงต่าง ๆ ไม่กัดกิน จึงทำให้ดินญี่ปุ่นได้รับความนิยม แต่ด้วยราคาของดินญี่ปุ่นที่มีราคาแพง จึงได้มีการคิดค้นนำวัตถุดิบอื่น ๆ ที่มีความใกล้เคียงเข้ามาทดแทน เช่น วัตถุดิบจากธัญพืช ดินขาว ไยแก้ว สบู่ เยื่อกระดาษ ซึ่งนำมาใช้เป็นวัสดุหลักนำมาผสมกับสารที่ให้ความเหนียว หรือ หนืด ทำให้ได้เป็นดินไทยที่มีการนำไปใช้กันอย่างแพร่หลาย และเป็นที่ยอมรับไม่แพ้กับดินญี่ปุ่น

เครื่องปั้นจิ๋วที่แสดงวิถีชีวิตเกษตรกร

เครื่องปั้นจิ๋วที่แสดงวิถีชีวิตพื้นบ้าน

แต่เดิมเครื่องปั้นจิ๋วนั้นถูกปั้นขึ้นเพียงเพื่อเป็นของเล่นเท่านั้น โดยการนำดินเหนียวมาปั้นเป็นรูปคนแบบง่าย ๆ ไม่ต้องใช้ความประณีต พิถีพิถันใด ๆ ต่อมาเริ่มมีการพัฒนารูปแบบของเครื่องปั้นจิ๋วให้มีความสวยงาม ประณีตมากยิ่งขึ้น โดยการใส่รายละเอียดต่าง ๆ ลงไปให้ชัดเจน ทั้งหน้าตา ทรงผม และการแต่งกาย มีการแต่งแต้มสีลงไปในตัวตุ๊กตาเพื่อให้เกิดความสวยงามมากขึ้น และยังคงยึดรูปแบบการทำเครื่องปั้นจิ๋วแบบดั้งเดิมเรื่อยมา เครื่องปั้นจิ๋วยังคงได้รับความนิยมมาจนถึงปัจจุบันได้เปลี่ยนจากของเล่น กลายเป็นของที่ระลึก และของสะสม มีการพัฒนาเครื่องปั้นจิ๋วให้มีความประณีตมากขึ้น โดยแต่เดิมใช้สีวาดตกแต่งส่วนของใบหน้า ปัจจุบันมีการใช้มีดกรีดลงไปบนใบหน้าของตุ๊กตา เป็นรายละเอียดต่าง ๆ ของใบหน้า และยังใช้มีดกรีดเป็นเส้นผม ทำให้เครื่องปั้นจิ๋วดูสวยงาม และสมจริงมากขึ้น นอกจากรูปคนแล้วยังได้ มีการพัฒนานำมาปั้นเป็นรูปผักผลไม้ ขนม อาหารไทย บ้านเรือนไทย หรือชุดบายศรีต่าง ๆ นำไปตั้งประดับ หรือจัดวางขนมต่าง ๆ ใส่ตู้โชว์ จนกระทั่งพัฒนามาเป็นของใช้ เช่น ต่างหู เป็นต้น

ประเภทของดินที่ใช้สำหรับ งานเครื่องปั้นจิ๋ว

ดินที่นำมาใช้ในการปั้นนั้น นอกจากดินเหนียวที่มีการใช้กันมาอย่างยาวนานแล้ว ยังมีการสร้างสรรค์ดินไทยเพื่อนำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งดินไทยนั้นสามารถแบ่งได้ตามแหล่งผลิตต่าง ๆ และวัสดุท้องถิ่นในแต่ละจังหวัด ซึ่งขึ้นอยู่กับความคิดค้นจากภูมิปัญญาจนสามารถนำมาปั้นเป็นชิ้นงานที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถแบ่งได้ตามวัสดุหลัก ดังนี้

- งานหัตถกรรมไทยที่มีส่วนผสมจากดินขาว มีความโดดเด่นคือ จะมีความมันวาว เมื่อนำมาปั้นจะได้ชิ้นงานที่มีสีขาว โดยไม่ต้องผสมสี สามารถเก็บไว้ได้นานโดยไม่ขึ้นรา นิยมนำมาปั้นเป็น ดอกไม้ชนิดต่าง ๆ พวงมาลัยดอกไม้ ขนมหิ้ว ขนมหิ้วไทย ของที่ระลึก พวงกุญแจ เป็นต้น

- งานหัตถกรรมไทยที่มีส่วนผสมหลักจากดินสอพอง ซึ่งเนื้อดินนั้นจะมีสีขาวขุ่น นวล หากต้องการทำชิ้นงานที่มีสีขาว จะต้องนำสีขาวมาผสม เมื่อขึ้นงานแห้ง รา หรือ มอดจะไม่ขึ้น นิยมนำมาปั้นเป็น พวงมาลัยดอกไม้ ดอกไม้ พานพุ่ม เป็นต้น

- งานหัตถกรรมไทยที่มีส่วนผสมหลักจากพีช จะทำให้ได้ดินที่มีความเหนียว นุ่ม เนื้อดินจะมีสีขาวขุ่น ส่วนมากดินมักทำจากแป้งข้าวเหนียว แป้งข้าวโพด และต้องใส่สารกันบูดเป็นส่วนผสม เมื่อปั้นเสร็จแล้วจะต้องทาเคลือบด้วยน้ำยาเคลือบเงา เพื่อกันแมลงต่าง ๆ มากัดกิน นิยมนำมาปั้นเป็น ขนมหิ้วจิ๋ว ผลไม้จิ๋ว พวงกุญแจ ของที่ระลึก เป็นต้น

- งานหัตถกรรมไทยที่มีส่วนผสมจากเยื่อกระดาษ ดินที่มีเยื่อกระดาษเป็นส่วนผสมนั้นจะมีความขาวนวล มีคุณสมบัติคือ จะไม่มีรา และ แมลงต่าง ๆ มากัดกิน แต่กรรมวิธีในการผสมดินจากเยื่อกระดาษนี้ขึ้นตอนการผลิตที่ยุ่งยาก หลายขั้นตอน ดินจึงมีราคาแพง ใช้สำหรับนำไปปั้นเป็นผลงานได้หลากหลาย เช่น ดอกไม้ ผลไม้จิ๋ว ขนมหิ้วจิ๋ว ของที่ระลึก ของเล่น พวงมาลัยดอกไม้ เป็นต้น

- งานหัตถกรรมไทยที่มีส่วนผสมจากสบู่ จะมีความนุ่มและหอม เนื้อดินจะมีสีขาวนวล แต่เนื้อดินนั้นจะแตกหักง่าย เมื่อดินแห้งแล้วจะต้องใช้ความระมัดระวังในการจัดเก็บ ซึ่งจะต้องจัดเก็บไว้ในกล่องหรือห่อพลาสติกเพื่อไม่ให้ชิ้นงานได้รับการกระทบกระเทือนเสียหาย ดินจากสบู่นี้นิยมนำมาปั้นเป็น ดอกไม้ พวงมาลัย เป็นต้น

ดินไทย (ดินขาว)

ดินสอพอง

แป้งข้าวโพด

กรรมวิธีการสร้างสรรค์เครื่องปั้นจิ๋ว

วัสดุ / อุปกรณ์

ดินเหนียวท้องถิ่นที่ผ่านการกรองแล้ว

มีดปลายแหลม สำหรับใช้แกะลวดลายบนใบหน้า
และเส้นผม

สีอะคริลิก ใช้เฉพาะสี เขียว เหลือง แดง

พู่กัน เบอร์ 0 - 4 สำหรับระบายสี

เตาอังโล่

หม้อดิน ใช้สำหรับใส่ตุ๊กตาเพื่อจะนำไปเผา

ถ่านหุงข้าว

สีอะคริลิก

ดินเหนียว

พู่กันขนาดต่าง ๆ

มีดปลายแหลม

นำดินออกจากถุงพลาสติกมานวด

ปั้นขึ้นรูปส่วนลำตัวและขา

ปั้นขึ้นรูปส่วนหัว

หุ่นปั้นที่ขึ้นรูปเสร็จแล้ว เตรียมเข้าเตาเผา

ขั้นตอนการทำเครื่องปั้นจิ๋ว

การกรองดิน นำดินจากท้องถิ่นมาใส่กะละมัง แช่น้ำทิ้งไว้ประมาณ 1 เดือน หลังจากนั้นใช้มือขยำดินจนกลายเป็นน้ำโคลน และใช้ผ้าขาวบางกรองเอากรวดที่ผสมอยู่ในดินออกให้หมด นำเนื้อดินที่ได้ไปผึ่งแดดประมาณ 7 - 10 วัน ให้เนื้อดินหมาด

การเก็บดิน เมื่อดินที่ผึ่งแดดเอาไว้เริ่มหมาดแล้ว ให้เอาดินมาเก็บใส่ถุงพลาสติกให้มิดชิด เพื่อไม่ให้ดินแห้ง แข็งตัว

การขึ้นรูป ก่อนการปั้นขึ้นรูปต้องนำดินที่เก็บใส่ถุงพลาสติกไว้ก่อนมานวด ถ้าดินเริ่มแข็งให้นำไปแช่น้ำแล้วนวดเพื่อไล่ฟองอากาศทำให้ดินมีความเหนียว และแน่นขึ้น เมื่อนำไปเผาแล้วจะไม่แตกหักง่าย

การปั้นเครื่องปั้นจิ๋วจะแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนลำตัว ใช้ดินปั้นเป็นขนาดลำตัวตามที่ต้องการ
- ส่วนขา ปั้นขาซ้าย และขาขวา รวมถึงในส่วนของนิ้วเท้า ทั้ง 10 นิ้วด้วย จากนั้นนำไปประกอบเข้ากับลำตัว ปั้นกางเกงหรือผ้าถุงใส่ให้เรียบร้อย
- ส่วนแขน ปั้นแขนซ้าย แขนขวา รวมถึงนิ้วมือทั้ง 10 นิ้วนำไปประกอบเข้ากับตัว ปั้นเสื้อผ้าใส่ให้เรียบร้อย
- ส่วนหัว ปั้นส่วนหัวให้มีขนาดพอดีกับลำตัว ใช้มีดปลายแหลมแกะรายละเอียดบนใบหน้า ตา จมูก ปาก หู และผม

การเผา นำตุ๊กตาที่ปั้นเสร็จแล้วใส่ลงในหม้อดินประมาณครึ่งหม้อ ตั้งไฟที่เตรียมไว้สุ่มไฟเพื่อไล่ไอน้ำ เมื่อดินเริ่มแห้งแล้วให้ยกหม้อตั้งบนเตา จากนั้นสุ่มไฟให้ทั่วหม้อทั้งหม้อ สุ่มไปเรื่อย ๆ จนถ่านมอดกลายเป็นขี้เถ้า นำหม้อดินเผาออกจากเตา ปลดรอยไว้ให้คลายความร้อนจนเย็น สามารถหยิบออกมาได้

การตกแต่งสี นำตุ๊กตาที่เผาเสร็จแล้ว มาตกแต่งระบายสีตามที่ต้องการ

การประกอบชุดเครื่องปั้นจิ๋ว

เมื่อปั้นเสร็จทุกชิ้นตอนแล้ว นำเครื่องปั้นจิ๋วมาประกอบเข้าชุดเพิ่มเติมส่วนประกอบต่าง ๆ ให้ตุ๊กตามีความสวยงาม และยังถ่ายทอดเรื่องราววิถีชีวิตของไทยได้ ดังนี้

อาชีพพื้นบ้านและวิถีชีวิต เป็นการจำลองการใช้ชีวิต การประกอบอาชีพของไทย เช่น การสานกระบุง ตะกร้า การนวดไทย การทำสวน การทำนาเกี่ยวข้าว การเลี้ยงสัตว์ และการค้าขาย เป็นต้น

การละเล่นและดนตรีไทย เป็นการจำลองการเล่นพื้นบ้านต่าง ๆ ของชาวไทย เช่น รี่ข้าวสาร ซี่ม้่าส่งเมือง มวยไทย การตีไก่ ซี่ม้่าก้านกล้วย ซิงช้าสวรรค์ กระบี่กระบอง หมากรูก หัวล้านชนกัน และการแสดงดนตรีของคนไทยในท้องถิ่น เช่น วงปี่พาทย์ เครื่องสาย มโหรี ลำตัด กลองยาว เป็นต้น

ชนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม เป็นการแสดงออกถึงประเพณีในเทศกาลต่าง ๆ และพิธีกรรมทางศาสนาของไทย เช่น งานมงคลสมรส งานบวชนาค ประเพณีลอยกระทง ก่อพระเจดีย์ทราย ประเพณีสงกรานต์ การทำบุญตักบาตร การโกนจุก เป็นต้น

ปัจจุบันยังคงได้รับความนิยม มักถูกนำไปใช้เป็นของขวัญของที่ระลึก หรือเป็นของสะสม แต่ขนาดของเครื่องปั้นจิ๋วในปัจจุบันส่วนใหญ่จะปั้นเป็นตุ๊กตาขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เนื่องจากตุ๊กตาขนาดจิ๋วนี้ทำยาก ซึ่งจะต้องใช้เวลา สายตา ฝีมือ และทักษะความชำนาญสูง จึงหาได้ยากในปัจจุบัน

แม้ยุคสมัยจะเปลี่ยนแปลงไปเพียงใด การปั้นเครื่องปั้นจิ๋วยังคงรักษากรมวิธีแบบดั้งเดิมเอาไว้ ทั้งวิธีการทำ และการถ่ายทอดเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต เป็นการสืบสานอนุรักษ์ความเป็นไทยให้คงอยู่คู่กับประเทศไทยต่อไป

แหล่งที่มาข้อมูล และเอกสารที่ใช้ในการอ้างอิงการจัดทำข้อมูล

สัมภาษณ์ ครูสุดใจ เจริญสุข, รุจี วิจิตตรานุรักษ์ ,2549 ; หน้า 109-119

วิทยานิพนธ์ ทัศนกรรมไทย : กรณีศึกษางานทัศนกรรมดินไทย OTOP ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม นนทบุรี และกรุงเทพมหานคร : กริฑากร แสงสกุล

<http://www.chowwang.com/content/article/historyfull.php>

<http://www.saranukromthai.or.th/sub/book/book.php?book=13&chap=6&page=t13-6-l.htm>